

ANUL CULTURAL ROMÂNESC 2002 ÎN SUEZIA (II)

La începutul lunii februarie 2002, domnul Răzvan Teodorescu, ministrul culturii din România, a făcut o vizită în Suedia cu ocazia inaugurării "Anului cultural românesc 2002 în Suedia". În interviul pe care l-am realizat cu d-l Răzvan Teodorescu cu ocazia vizitei la Stockholm, îmi spunea: "Anul cultural românesc în Suedia nu-l organizăm pentru români, să ne înțelegem! Românii, sunt suedezi de origine română și-i respectăm că atare. Este pentru această lume suedeză, care, cum spuneți dvs., are niște imagini speciale despre noi."

Se aștepta, deci, că în acest an cultural suedezilor, atât cei care influențează formarea opiniilor publice, cât și suedezului obișnuit, care în timpul liber intră într-o expoziție, merge la un concert, cumpără cărți din librării, etc., anul 2002 să li se dea șansa ca la Sala de Concerte să-i asculte pe Porumbescu sau Paul Constantinescu, la Operă să-l vadă pe Enescu, la sălile de expoziție să admire, alături de Brâncuși, Grigorescu, Paciurea, Oprescu, Tonitza, Apostu, Pallady și alți artiști plastici, de azi, în librării să-l găsească pe Eminescu și Caragiale, dar și pe Eugen Uricaru, Eugen Simion, Bujor Nedelcovici, Paul Goma, Doru Novacovici, Ioana Drăgan, etc., etc. (care nu trebuie să fie neapărat în limba suedeză). Cu alte cuvinte, în "Anul cultural românesc 2002 în Suedia", cultura română, sub toate aspectele, să invadeze Suedia! Desigur, realizarea unei astfel de acțiuni cere competență, cere o colaborare susținută între instituțiile de

cultură din Suedia și România și, nu mai puțin, posibilități financiare pentru realizarea ei concretă și la scara care trebuie.

A fost acțiunea "Anul cultural românesc 2002 în Suedia" o astfel de acțiune, care a influențat viața culturală suedeză și pe suedezi într-atât, încât România să capete o altă imiagine în Suedia? Sau a fost acest "An cultural românesc 2002 în Suedia" o acțiune care a trecut neobservată de suedezi și care nu a însemnat decât acțiuni culturale obișnuite, de rutină, pe care salariații ambasadei, care sunt trimiși aici pentru a propaga cultura română, trebuie s-o facă oricum? Au participat cu precădere suedezi la acțiunile care au avut loc, sau participanții au fost cu precădere "suedezi de origine română"? Sau, cum a fost? Care au fost realizările, care au fost greșelile, ce se poate învăța din reușitele și greșelile acestei acțiuni? Am luat legătura cu câțiva din cei care au fost inițiatorii acestei acțiuni și le-am pus câteva întrebări despre munca lor în realizarea acestui "An cultural România 2002 în Suedia", ca să vă dau posibilitatea dumneavoastră, cititorii CURIERULUI ROMÂNESC, să vă faceți singuri o părere.

Am început această serie de discuții cu Lars Kollberg, acel suedez care a inițiat, animat și propagat pentru această acțiune, și continui în acest număr să adresez întrebările Elenei Borca, președinta asociației FRĂȚIA.

Silvia Constantinescu.

Silvia Constantinescu: Ce știți despre ideea "Anului cultural românesc 2002 în Suedia"? Este o idee venită din Suedia, de la ambasada română, sau se înscrie într-o activitate mai largă pe care România (Ministerul Afacerilor Externe și Fundația Culturală Română) a organizat-o și în Suedia"?

Elena Borca: În toamna anului 2001, am primit un telefon de la Ambasada Română din partea d-lui Cristian Harabagiu, atașatul cultural la Stockholm, prin care am fost invitată la o întâlnire cu domnul ambasador Adrian Constantinescu, prin care mi s-a povestit despre acțiunea pe care Ministerul Afacerilor Externe încearcă să o desfășoare în Suedia, în anul 2002. Întrebarea domniilor lor a fost: dacă Asociația Culturală FRĂȚIA poate să sprijine cu câteva activități pe perioada întregului an, dacă am idei sau propuneri. În acest scop, am contactat membrii consiliului de conducere din cadrul asociației FRĂȚIA, pentru a lua o hotărâre, ce anume putem organiza, și am discutat, totodată, și problema economică, ce sprijin pot da membrii, contactele necesare, ca și organizarea acestor activități propuse de noi. Programa cu activitățile culturale am faxat-o apoi la ambasadă.

S.C.: Aveți cunoștință de cum s-a constituit colectivul care a activat în Suedia? S-a făcut vreo alegere politică? Cine a făcut parte din el?

E.B.: Nu, nu am nici o idee. Domnul Lars Kollberg m-a sunat personal ca să-mi explice mai detaliat despre "Anul Cultural Românesc 2002 la Stockholm" și că va fi o conferință de presă la care am fost invitată să particip din partea asociației noastre, deoarece domnul ambasador l-a informat că vrem și noi să participăm la aceste acțiuni. În aceeași ordine de idei, domnul Lars Kollberg mi-a explicat că s-au făcut deja contactele de care are nevoie și s-a primit o parte din fonduri, dar că sunt necesare mai mult. Am explicat situația noastră economică și că și noi aveam nevoie de sponsori sau de surse economice pentru ca să putem organiza aceste activități, care erau destul de costisitoare sau practic imposibil de realizat dacă nu vom primi ajutorul necesar din partea autorităților de cultură suedeze.

S.C.: Ați fost solicitați de ambasada română din Stockholm sau de Fundația Culturală Română din România să faceți parte din colectivul de organizare a acestei acțiuni? Dacă da, în ce a constat contribuția dvs.?

E.B.: Nu mi s-a spus sau propus acest lucru, nici din partea ambasadei și nici a Fundației Culturale

Române din România, pentru ca să fac parte din colectivul de organizare a acestor acțiuni. În urma vizitei la Stockholm a domnului academician Augustin Buzura, președintele Fundației Culturale, a domnului Ioan Opris, secretar de stat, doamna Angela Martin, vicepreședintă a Fundației Culturale, domnul Adrian Constantinescu, ambasadorul României, domnul Cristian Harabagiu, atașatul cultural, domnișoara Maria Ilie, consul, cu această ocazie au vizitat Biserica din Bredäng, unde am discutat și am prezentat programa activităților propuse de asociația culturală FRĂȚIA, propuneri și idei și pe care noi le-am fi putut efectua. S-a stabilit o serie de activități pe care le putem organiza prin Bisericile Suedeze și localurile de care asociația FRĂȚIA poate dispune, prin închiriere sau chiar subvenționate din partea forurilor suedeze; am discutat posibilitatea de contacte cu alte organizații suedeze care au legături cu România, pe care să le invităm să participe și să sprijine aceste activități. Am luat contact cu aceste grupuri culturale suedeze care au fost încântate de această inițiativă și care au răspuns categoric DA la aceste acțiuni în colaborare cu FRĂȚIA, mai ales că sunt iubitori de artă și cultură românească.

S.C.: Cui considerați că trebuiau să se adreseze acțiunile culturale din "Anului cultural românesc 2002 în Suedia"?

E.B.: Domnul Lars Kolberg, după câte știu, a fost inițiatorul și coordonatorul acestei acțiuni culturale, aici în Suedia, și tot dânsul a confirmat că a luat legătura cu Ministrul Culturii din România și cu Fundația Culturală Română; tot el a fost puntea de legătură între cele două țări Suedia-România, iar Suedia va participa într-o astfel de acțiune culturală, pe aceeași temă, anul viitor: "Anul Cultural Suedez în România 2004". Așadar, desigur Ambasada Română a fost direct implicată în această acțiune culturală în Regatul Suediei, din momentul în care M.A.E și Fundația Culturală Română Română au acceptat.

S.C.: Aveți cunoștință despre care a fost contribuția ambasadei în general?

E.B.: Trebuie să recunoaștem că o Ambasadă în străinătate reprezintă țara de origine și tot prin Ambasadă se organizează o astfel de acțiune. Desigur, domnul Lars Kollberg a fost inițiatorul și coordonatorul acestei acțiuni, cel care a avut contacte cu organizațiile și autoritățile suedeze, dar fără contribuția Ambasadei Române era foarte greu să deruleze acestea. Cât de mare a fost contribuția

Ambasadei, nu pot să confirm, deoarece au fost prezentate un număr mare de activități pe întreaga Suedie. Un lucru pot să confirm: că nu a fost de loc ușor sau simplu; întrădeavă, a solicitat efort mare pentru organizarea acestor activități, indiferent de forma lor în amploare. Cert este că s-a deschis o porțiță de interes iubitorilor de artă și cultură românească în rândul suedezilor, iar în general românii ambasadei au sprijinit activitățile prin participarea lor destul de mare, însă toate aceste acțiuni, după părerea mea, trebuiau focusate pe participarea și abordarea de interese a populației suedeze. Iar informarea în mass-media a fost destul de superficială.

S.C.: Ați organizat în cadrul asociației FRĂȚIA o săptămână culturală. Care a fost contribuția și cum s-a colaborat cu ambasadorul României? Care a fost contribuția și cum s-a colaborat cu atașatul de presă? Care a fost relația cu "Konsttidningen" și alte publicații din Suedia? Cu ce alte autorități ați colaborat? Care a fost aportul acestora? Care a fost colaborarea cu Fundația Culturală Română?

E.B.: Da, așa este, a fost ultima activitate dedicată "Anului Cultural Românesc - 2002 în Suedia" din partea asociației FRĂȚIA. Adevărul este că nu am avut o colaborare foarte strânsă cu Ambasada Română. După cele două întâlniri avute cu excelența sa, domnul ambasador Adrian Constantinescu, am înțeles că Ambasada nu are fonduri ca să poată sprijini economic acțiunile FRĂȚIEI, dar că, dacă va fi nevoie, vor putea să intervină cu rezervarea de localuri centrale.

Noi am stabilit, din partea organizației noastre, că toate activitățile propuse de noi să cuprindă partea de sud a Stockholmului, pentru că aveam deja localuri cunoscute de suedezi, care participau cu mare interes la activitățile noastre legate de cultura românească și unde putem primi totul gratuit. Un punct important pentru noi, care nu am avut nici o sursă economică definită, deci, toate activitățile au fost sprijinite de membrii organizației FRĂȚIA.

Domnul ambasador nu a participat la nici una din activități de peste an. Am fost onorați de domnișoara consul Maria Ilie, de Cristian Niță, atașatul cultural și de presă și uneori de domnul Viorel Ioniță, de la secția politică din cadrul ambasadei. Două din activitățile FRĂȚIEI au fost anunțate în presa suedeză de domnul Cristian Niță; s-au trimis afișele și programa activităților noastre prin e-mail la adresele cunoscute de ambasadă și s-a afișat programa activității respective în carul ambasadei.